

OHJE 1

Asia: vähimmäislepo- ja enimmäisajoajoista poikkeaminen sopivan pysähdyspaikan löytämiseksi

Artikla: asetuksen (EY) N:o 561/2006 12 artikla

Noudatettava menettely: asetuksen 12 artiklan mukaan kuljettaja voi poiketa asetuksen 6–9 artiklassa tarkoitetuista vähimmäislepo- ja enimmäisajoajoista sopivan pysähdyspaikan löytämiseksi. Hän ei kuitenkaan voi tehdä näin syistä, jotka olivat tiedossa jo ennen ajomatkan alkua. Poikkeuksen tarkoituksena on antaa kuljettajalle mahdollisuus reagoida sellaisiin ajomatkan aikana yllättäen ilmeneviin tilanteisiin, joissa asetusta ei voida noudattaa, eli kuljettajasta riippumattomiin erityisen vakaviin ongelmiin, joita ilmeisesti ei olisi voinut välttää eikä ennakoita edes äärimmäistä huolellisuutta noudattaen. Poikkeuksella pyritään myös varmistamaan henkilöiden, ajoneuvon ja kuorman turvallisuus sekä täyttämään vaatimus, jonka mukaan tieturvallisuus on otettava huomioon kaikissa tilanteissa.

Seuraavilla kolmella taholla on tällaisissa tilanteissa erityisiä velvollisuuksia:

1) Kuljetusyrityksen on suunniteltava huolellisesti kuljettajan ajomatka sen turvallisuuden varmistamiseksi ja ennakoitava esimerkiksi tavanomaiset liikenneuhkat, sääolot ja asianmukaisen pysäköintipaikan saatavuus. Tämä tarkoittaa, että kuljetusyrityksen on järjestettävä kuljettajan työ siten, että kuljettaja pystyy noudattamaan asetusta, ja huolehdittava siitä, että lähettäjän/tilaajan ja vakuutuslaitosten vaatimukset turvallisesta pysäköinnistä täyttyvät.

2) Kuljettajan on noudatettava sääntöjä tarkasti, eikä hän saa poiketa enimmäisajoajoista kuin yllättävissä olosuhteissa, joissa asetuksen noudattaminen vaarantaisi tieliikenneturvallisuuden taikka henkilöiden, ajoneuvon tai sen kuorman turvallisuuden. Jos kuljettaja katsoo välttämättömäksi poiketa asetuksesta ja jos poikkeaminen ei vaaranna tieliikenneturvallisuutta, hänen on välittömästi pysähdyspaikkaan päästyään merkittävä käsin ylös poikkeamisen luonne ja syy (millä tahansa yhteisön virallisella kielellä valvontalaitteen piirturilevyyn tai valvontalaitteesta tulostettuun asiakirjaan tai työvuorolistaan).

3) Täytäntöönpanoviranomaisen on noudatettava harkintavaltaansa, kun se tarkastelee tällaisia tapauksia ja arvioi, onko enimmäisajoajoista poikkeaminen perusteltua.

Kun täytäntöönpanoviranomainen arvioi, onko 12 artiklan mukainen poikkeaminen perusteltua, sen on tutkittava huolellisesti kaikki olosuhteet ja otettava huomioon seuraavat seikat:

(a) Kuljettajan ajopiirturitietojen avulla voidaan osoittaa kuljettajan työrytmi ja tarkistaa, noudattaako hän yleensä ajo- ja lepoaikasääntöjä ja oliko hänen soveltamansa poikkeus yksittäistapaus.

b) Enimmäisajoajoista poikkeamisen on perustuttava erityisolosuhteisiin, joita ovat esimerkiksi suurliikenneonnettomuus, äärimmäiset sääolot, kiertotiejärjestely tai pysäköintipaikan puute jne. *(luettelo ei ole tyhjentävä; kutakin tapausta arvioitaessa on lähtökohtana on oltava se, oliko enimmäisajoajoista poikkeamisen syy ennalta tiedossa tai ennakoitavissa).*

c) Päivittäisiä ja viikoittaisia enimmäisajoaikoja tulisi noudattaa. Kuljettaja ei siten voi hyötyä ajallisesti siitä, että hän pysäköintipaikkaa etsiessään ylittää enimmäisajoajan.

d) Ajoaikasäännöistä poikkeaminen ei saa johtaa sääntömääräisten taukojen eikä päivittäisen ja viikoittaisen lepoajan vähentämiseen.

Huom.: Euroopan yhteisöjen tuomioistuin, asia C-235/94.